

HIT ÁLTAL ÉLNI

„Az igaz pedig hitből él”, (Zsid. 10,38.)

Hullámzó és szilárd élet

Sokan panaszkodnak lelki hullámzásaiokról: olykor úgy érzik, kiszáradtak, és hiányzik a lelki éleslátásuk - máskor viszont boldogok és emelkedett a hangulatuk; olykor mintha sötét verembe zuhantak volna, máskor magas hegy tetején érzik magukat, ami a teljes szabadságot jelenti. Szeretnék végleg legyőzni a bágyadtságot, és tartósítani az emelkedett hangulatot, szeretnének mindig boldogok lenni, ha ez lehetséges lenne, életüket végig hallelujáznák. Életük azonban nagyon is ingatag, mélységekben és magasságokon hanyódnak.

Amikor a boldogság magaslatain járnak, könnyen jön az imádság; minél többet imádkoznak, annál több imatárgyat találnak; minél több bizonyosságot tesznek, annál bővebben árad belőlük a még több bizonyágtétel. Ha igehirdetést hallgatnak, érdekesítőnek találják, és a Szentírás olvasása olyan édes a számukra, mint a méz. De ez az állapot hamar elmúlik, s akkor nem megy az imádság, nem is hiányzik, a Biblia csak fekete betűk halmaza, amit akár ne is olvasnának. Ha nem tesznek bizonyosságot a hitetlenek előtt, ez belső rossz érzést okoz, ezért vonakodva kimondják: „Ha hiszel Jézusban, örök életed lesz” - de szívükben érzik, hogy ezt pusztán közhelyként kár volt így kimondani; látják, hogy közelebb kellene kerülniük Istenhez, de amikor megkísérlik, nem érzik Isten jelenlétét. Mivel sok keresztény embernek van ilyen tapasztalata, azt vallják, hogy az ilyen ingatag élet szükségszerű, a szilárd élet pedig elérhetetlen. Mások viszont vallják, hogy a keresztény ember élete nem feltétlenül ingatag, és lehetséges, hogy a keresztény végig szilárdan megálljon.

Ha a tényeket nézzük, nem egészen igaz, hogy a keresztény élet szüntelenül fel-le hullámzik, de az sem, hogy elejétől végig szilárd és egyenletes. Miért? Ha ezt meg akarjuk érteni, figyelembe kell vennünk sok keresztény ember személyes adottságait, mielőtt megtalálnánk az általános szabályt. Ha pl. sok ember szenved ugyanazon betegségben, az orvos megtalálhatja a betegségek közös okát, tüneteit, és fel tudja állítani a közös kórismét. Meg kell ezért először ismernünk, hogy az átlag keresztény embernél hogyan kezdődik ez az ingatag állapot, hogyan fejlődik ki, és csak azután juthatunk el a végső következtetésig.

Az örömrészlet változó

Mivel a keresztény élet a megtéréssel indul, itt kell kezdenünk tanulmányunkat is. Szomorú az ember megtérése idején? Nem, sőt telve van örömmel. Ha valaki nagy kincsre talál, nyilván nagyon boldog. Amikor elfogadtátok az Úr Jézust személyes Megváltótoknak, és megtudtátok, hogy nem mentek az ítéletre, hanem átmentetek a halálból az életbe - nyilván az életetek legboldogabb napja. De vajon maradandó-e ez az öröm? Nem, a boldogság érzése egy idő után elszáll. Milyen hamar? Ez egyénenként változó. Az öröm aligha tart tovább néhány hónapnál, általában egy-két hónap múlva elmúlik. Egyeseknél alig tart egy-két hétig, másoknál néhány hónapig, megtérésüket követően. Egy idő elteltével azonban, bár olvassák a Bibliát és imádkoznak, és igyekeznek Istenhez közel maradni, hamarosan úgy érezhetik, hogy az öröm már nem az, ami volt a megtéréskor. Másfelől lehet, hogy valaki üldözésnek és bántalmazásnak van kitéve megtérése pillanatától kezdve; esetleg különleges bűnök terhelik, bűnvallást kell tennie mások előtt, és jóvá kell tennie bizonyos dolgokat, s mindezek ellenére örömteljes marad az élete. Egy bizonyos idő elteltével azonban az ő öröme sem olyan már, mint amilyen volt, vagy pedig teljesen elapad. Sokan a megtérésük után közvetlenül gyönyörűséggel olvassák a Bibliát, noha annak számos részét nem értik, s még azt sem tartják túlzásnak, ha naponta több, mint tíz fejezetet olvasnak el. Ugyanígy örömeiket lelik az imádkozásban; még ha nem is tartják számon, hányszor hallgatta meg Isten imádságaikat, nagyon szeretnek imádkozni. De - ki tudja, miért - egy idő után nem boldogságot,

hanem bizonyos szomorúságot éreznek. Ilyenkor lép oda hozzájuk a Sátán, és azt mondja: elbuktál, nyilván nem is tértél meg igazán. Úgy képzelik, hogy valamiféle bünt követtek el, amely megrontotta Istennel való kapcsolatukat, de sehogy se tudják megállapítani, miféle bűn lehetett az. Csak egyszerűen mindent száraznak és szürkének találnak, és nem oly elevennek és örömteljesnek, mint megtérésük idején.

Ez a száraz állapot nem tart soká, és rendszerint négy-öt nap, vagy egy-két hét múlva elmúlik, és visszatér a boldogság. Míg előbb csak erőltetve ment a bibliaolvasás, az imádság és vonakodva a bizonyágtétel, most úgy érzi, mindez egészen természetes. De hogy hogyan tért vissza az öröme, azt ismét csak nem tudja megmondani. Múltbeli kudarcából okulva most már jobban vigyáz örömének megtartására, ami a bibliaolvasást, imádságot és bizonyágtételt illeti. De hamarosan újra elmúlik az öröme. Így gondolkozik: ma ugyanúgy csinálom mindezt, mint tegnap: miért van mégis oly nagy különbség a két nap közt? Miért van, hogy ami tegnap örömet szerzett, az ma semmi örömet nem okoz? Úgy érzi, minden elveszett, visszacsúszott a hitelenségbe. - S íme: néhány hét vagy nap múlva a boldog állapota visszatér. Ismét lelkesedni tud mindenért. Úgy érzi, ha nem is ragadtatott el a „harmadik éjig”, de legalább hegycsúcson van. Annál meglepőbb, hogy egy idő múlva megint visszatér a száraz, unalmas korszak. Most már az az érzése, a hullámok játékszere lett. Ha megkérdezik, milyen a lelki élete, azt feleli: „váltakozó”. ***Pedig amit váltakozó életnek nevez, tulajdonképpen csak érzéseinek a változása.***

Az érzés nem lehet keresztény életünk alapja

Ha ennek az ingadozásnak az okát meg tudjátok találni, akkor meggyógyultok. Sokak tapasztalata alapján elmondhatjuk: az öröm kezdetben nagy, azután fokozatosan csökken, míg az apálykorszak eleinte kevésbé érezhető, majd fokozatosan nő. Az öröm erőssége gyengül (de mélyül); a szárazságé növekszik (de sekélyedik), időtartama viszont egyre hosszabbodik. Az első apálykorszak esetleg csak négy vagy öt napig tart, a második egy hétig, a harmadik kettőig, s a negyedik már egy hónapig is eltarthat. Más szavakkal, az örömkorszak rövidül és gyengül, míg az apály ideje hosszabbodik és erősödik. Minden hívőnek vannak ilyen tapasztalatai. Mind a mai napig apálykorszakaink felülhaladják az öröm időszakait. Ugyan van-e köztetek olyan, aki azt mondhatná: ma boldogabb vagyok, mint megtérésem napján? Mivel pedig ma nem vagyunk olyan boldogok, mint megtérésünk idején, ezt elviselhetetlennek tartjuk, és úgy érezzük, valahol vétkeztünk, letértünk az útról.

Itt alapvető tévedésben vagyunk, súlyosan félreértjük a tapasztalat lényegét. Az a benyomásunk, hogy amikor telve vagyunk boldogsággal, akkor tetőzik lelki életünk is. Pedig az igazság az, hogy a belső kiszáradás érzete nem szükségképpen a lelki hanyatlás mutatója. Tegyük fel, hogy elvesztettem az órám. Amikor megtalálom, boldog vagyok, de négy vagy öt nap elteltével már nem vagyok olyan boldog, és további néhány nap múlva már semmi boldogságot nem érzek. De azért az órámat megvan, és nem vesztettem el újra. Elvesztettem viszont a megtalálás idején érzett örömet. Ugyanez érvényes lelki életünkre nézve is. Mikor rátaláltál a Megváltóra, érezted, hogy üdvösséget nyertél, és elemi erővel tört fel a boldogság. De nemcsak te vagy boldog. Isten is örvendezik ennek. Ha valaki nem boldog megtérése idején, féltő, hogy nem találta meg valóban a Megváltót. Tehát, öröm volt szívedben, mikor megtértél, de ez az érzés egy idő után elmúlt, és attól tartasz, hogy az is elveszett, amit már megnyertél. Pedig, bár az öröm érzete elmúlt, amit akkor megnyertél, azt nem vesztetted el. Hadd kérdezzek: megváltozott az Úr Jézus? Nem. Hát Isten? Ő sem. Visszavonta Isten a neked ajándékozott örök életet? Helyzeted ugyanaz a lelkesedés állapotában, mint az apálykorszakban. Akár örvendezel, akár fásult vagy, amit megnyertél, az a tiéd. A keresztény ember által váltakozó életnek nevezett dolog csupán érzéseinek, hangulatainak változása, és ez semmiképpen nem lehet lelki élete igazi állapotának a mértéke. (Ez természetesen nem vonatkozik olyan keresztényekre, akik valamely súlyos bűnük miatt botlanak meg és száradnak el. Ezek kivételek, mi azonban a szabályos keresztény állapotról beszélünk.)

Sem Isten, sem az Úr Jézus, sem pedig a Szentlélek nem változik soha. Az elnyert örök élet megvan, a tiéd. Amit elvesztettél, az az örök élet fölött érzett öröm. Egyszer egy gyerek - mikor

esett az eső - azt hitte, elveszett a nap, és megkérdezte apját: „Hová lett a nap?” Székre állt, felment az emeletre, de akkor sem látta. Valóban eltűnt a nap? Dehogy is, ott van, de egy időre a felhők eltakarták. Így van lelki tapasztalatainkkal is. Nem Isten változott meg, hanem az érzéseink. Nem a nap változott meg, hanem a sötét felhő takarta el. Ha pedig a keresztény ember engedi, hogy érzései kormányozzák, akkor élete ege gyakran befelhősödik. Ha azonban nem érzései után megy, úgy tetszik, mintha ege mindenkor egyaránt derült lenne. Testvéreim, éljünk a felhők felett, és ne a felhőkben!

Az öröm ereje csökken, tartama rövidül; a szárazság egyre erősödik és tartama növekszik. Minden keresztény megtapasztalja ezt, és pedig nem véletlenül. Valaki így rendezi ezt: Isten intézi úgy, hogy örömünk időszakai mind rövidebbek és gyengülők legyenek, apálykorszakaink pedig egyre hosszabbak és fájdalmasabbak.

Az öröm csökkenésének és az apály erősödésének célja

Mi Isten szándéka evvel kapcsolatban:

(1) Ne önmagunkért

Örömkorszakainkban úgy érezzük, hogy a bibliaolvasás és imádság érdekes. Vajon azért olvassuk a Bibliát, mert gyönyörűséget szerez, vagy mivel Isten Igéje? Azért imádkozol, mert Istennek ez az akarata, vagy azért, mert telve vagy kívánságokkal? Ha a gyönyörűségért és szükségéidért olvasod a Bibliát, és ezért imádkozol, akkor mindezt nem Isten dicsőségére teszed, bár így is eléggé lelkinek érzed magatartásodat. Mivel örömed van, úgy véled, hogy mindezt Istenért teszed, és a „tetőn” vagy. Ezért aztán Isten elveszi az örömedet, és apálykorszakba helyez. Milyen lesz ekkor a lelki állapotod? Úgy találod, hogy az imádság csak vontatottan megy. A bibliaolvasás és bizonyágtétel fáraszt. Megint csak Isten ad leckét: meg kell tanulnod, hogy amiről azt hitted: magasrendű lelki élet és a tetőre visz, az tulajdonképpen egészen testi dolog. Akkor testi nivoltod rossz oldalát mutattad meg, most viszont jó oldala mutatkozik meg. Isten elvette tőled az örömet és rád bocsátja az apályt, hogy lássa; kitartasz-e az imádságban, a Szentírás olvasásában és a bizonyágtételben? De hogy az apálykorszak ne tegyen túlságosan próbára, Isten újra megajándékoz az öröm érzésével, amikor megint úgy „érzed”, hogy lelki állapotod tetőpontra ért; s akkor hirtelen Isten megint elveszi tőled az örömet. S azután, hogy túlságosan ki ne ábrándulj a kereszténységből, el ne veszítsd a kedvedet, újra megengedi a mennyei megnyugvás megízlelését.

Mikor a szárazság második korszaka következik, Isten megkérdez: rájöttél-e már valamire? Persze te megint azt hiszed, valamiben vétkeztél, holott Isten célja, hogy megtudja, vajon Istenért teszed-e mindezt, vagy pedig a neked nyújtott öröméért. Vannak, akik ötször-hatszor, sőt hétszer-nyolcszor is megtapasztalják ugyanezt.

Gyakorlatilag mindig száraz korszak követi az öröm idejét, és e körforgások folytatódnak, amíg Isten el nem éri célját, hogy mindent Istenért tegyél és ne önmagadért. Ez az első oka annak, amiért ilyen öröm- és apálykorszakokat ad Isten az életünkbe.

(2) Akaraterőnk edzése

Örömkorszakaid tetőfokán nehezedre esik dolgok elvégzése? Ugye nem. Az igeolvasást, az imádkozást és a bizonyágtételt könnyen és természetesen megteszed. Beszédes vagy és lelki jóérzést ad a tapasztalataid megosztása (← fogalmazzunk szépen), de amikor olyan közel érzed magadhoz Istent, hogy szinte megérinthetnéd, azt gondolod, jobb, ha most bezárkózol a szobádba, távol mindenkitől. Ezen időszakban erőfeszítés nélkül győzől természeted gyöngye pontjai felett, és ez nagy örömet okoz. Noha például természettől hirtelen haragú vagy, és hajlamos arra, hogy dühbe jöjj, most mégis úgy érzed, türelmes vagy, és mindenkinek meg tudsz bocsátani. De hamarosan úgy tűnik, örömed valahol elfolyt: olyan vagy, mint a sündiszó, amelyet senki se érinthet, és a

legkisebb érintésre is dührohamban törsz ki. Örömkorszakaidban nem esik nehezedre a bibliaolvasás, az imádság vagy a bizonyágtétel, de az apály idején úgy érzed, nagy akarati erőfeszítés szükséges mindezekhez. Nos, ekkor meg kell feszítened akaraterődöt, hogy megtedd a kötelességedet, akármilyen fárasztó is, ki kell tartanod. De erre csupán akkor vagy képes, ha igazán akarod. Mit gondoltok, testvéreim, mi az igazi lelki tapasztalat? Az, ha így élünk át egy-egy apálykorszakot. Az örömkorszak nem ad igazi lelki tapasztalatot, csak érzelmeink erejét mutatja. A szárazság korszakában az akaraterőt edzheti az ember, ami igazi énünket ábrázolja ki. Istennek az ilyen száraz időszakokkal akaraterőd gyakorlása a célja.

Tegyük fel, hogy kicsiny csónakon igyekszünk valahová, számítva arra, hogy a megadott időre megérkezünk rendeltetési helyünkre. Kedvező szélben vidáman kezdjük utunkat, kifeszített vitorlákkal. De a szél csakhamar eláll, és szembekerülünk a problémával: evezéssel folytassuk utunkat, vagy vessünk horgonyt, és várjuk ki, míg újra megindul a szél? Akaraterőnket eddük azzal, ha evezve haladunk tovább a cél mielőbbi elérése érdekében. Ekkor mutatkozik meg igazán a kitartásunk. Nos, ez csak egy példa. Amikor érzelmeink magasra csapnak, olyanok vagyunk, mint a jó szélben duzzadó vitorlákkal sikló hajó, mikor a haladáshoz nem kell emberi erőfeszítés. Hajlamosak vagyunk arra, hogy ezt a kedvező szelet elvárjuk egész éven át, s ha nem jön, horgonyt vetünk. Isten olykor kedvező szelet ad, hogy erőfeszítés nélkül haladhassatok, de olykor ellenszelet ad, mert azt akarja, hogy mutatkozzék meg bennetek a feltámadás nektek adott ereje, és gyakoroljátok akaraterőtöket. Azt az erőt, amelyet az üdvösségünk elnyerésekor, megtérésünk nyertünk - akkor, amikor nincs se örömünk, se lendületes életünk. Ellenszélben is előre kell haladni. A feltámadás ereje sokkal hathatósabban nyilvánul meg, amikor a halál ereje vesz körül.

Isten érzelmi segítséget is nyújthat, bár ez nem célja, csupán eszköze a hívők nevelésében. Célja akaratom megedzése, hogy még a szárazság idején is képesek legyünk imádkozni, Igét olvasni és bizonyágot tenni. Ily módon megedződve, erőnk egyre növekszik. Ha egész életünkben mindig érzelmeink hajtanak, soha nem haladunk semmit. Ezért engedi Isten, hogy örömünk egyre fogyjon, időtartama mindig rövidebb legyen, és az apálykorszakok egyre hosszabbodjanak: hogy így akaraterőnk gyakorlása útján előrejussunk.

Ezt igazolja, ha visszatekintünk múltbeli megtapasztalásainkra: az öröm idején nem tettünk jelentős fejlődést, száraz korszakainkban fejlődésünk sokkal nagyobb volt. Hajlamosak vagyunk arra, hogy pontosan az ellenkezőjét gondoljuk: amikor kiszáradtunk, nem is fejlődtünk. Pedig úgy van, hogy akkor fejlődünk, amikor gyengék vagyunk, míg örvendező korszakunkban egy helyben topogunk. A jó szél nem segíti karjaink erősödését. Az ellenszélben viszont erősödünk. Milyen kár, hogy olyan sok keresztény csak az öröm korszakait értékeli az életben, és abban az ábrándban él, hogy ekkor van lelki élete magaslatán.

(3) Tudjuk legyőzni a körülményeket

Az apálykorszak érzését nagyon nehéz legyőzni, de ha sikerült, uralkodhatunk körülményeink felett is. Érzelmeink rendkívül könnyen sérülnek meg a külső körülmények hatására. Ezért feszítsük meg akaraterőnket, és mondjuk magunkban: *akarok* Bibliát olvasni, *akarok* imádkozni, *akarok* bizonyágot tenni. Ha ezt tesszük, le tudjuk győzni a szárazság korszakát.

(4) Hitből élni

Az öröm korszaka rövidül, a szárazságé nő, az öröm ereje gyengül, a szárazságé fokozódik, míg egy napon összeolvadnak, és úgy tűnik: nincs különbség az öröm és szárazság közt. Más szavakkal, igen boldog lehetsz a legnagyobb apályban is, és sekélyes lehet az életed a legnagyobb boldogság idején is. Ez látszólagos ellentétnek tűnik, de a lelki élet vonatkozásában igaz. Isten be akar vezetni bennünket a hit által való élet valóságába. Sokan hajlamosak arra, hogy teljesen az érzelmeik uralma alá kerüljenek, s ha az öröm érzése eltűnik, mintha mindent elvesztettek volna. Ha Isten ebből kivezet bennünket, akkor nem befolyásolhat bennünket sem az öröm, sem a szárazság

érzése. Ha hitből élünk, érzéseink nem érintenek bennünket. Nem tompulunk el, mintha mindegy volna, örvendezünk-e, vagy szárazságban élünk, de ezek a külső érzések nem befolyásolják belső életünket. Ha képesek vagyunk külső érzéseinket ellenőrzés alatt tartani, tapasztaljuk, mit jelent az Úrban örvendezni. Ez a legmélyebb, megrendíthetetlen öröm.

Érzelmek megbízhatatlan vezetői életünknek. Az érzéseink változnak, de a szándékunk nem. Nem kell törődni az érzéseinkkel. Ha se bibliaolvasáshoz, se imádsághoz, se szolgálathoz nincs kedved, azt gondold, hogy visszafejlődtél, de kérdezd meg magad: végül is mi a *szándékod*? Ha a szándékod rendíthetetlen, nem süllyedtél el, és nem fejlődöttél vissza. Ha szíved Isten felé fordul, minden rendben lesz, csak élj hit által, és ne törődj az érzéseiddel.

Bizonyágtételeled első néhány mondata után úgy érzed, nem jó a bizonyágtételeled. Ezzel sem kell törődnöd, csak azzal, hogy *akarsz-e* bizonyágot tenni. Szereted-e az Igét, vagy nem? Szereted-e Istent, vagy nem? Ha mindebben nem változtál, ne törődj az érzéseiddel, csak érzésvilágod hullámzik. Valóságos lelki állapotod vagy jó, vagy rossz, de semmiképpen sem ingadozó. Az igazi bukás az, amikor belső állapotod és szándékod változott meg. Utóbbi esetben valóban elbuknál és visszafejlődtél.

Isten meg akar tanítani bennünket a hitből való életre. Az igaz ember nem érzése alapján él, az érzelem útján sehova nem jutunk. Sok keresztény embert hiába fegyelmez akár tízszer vagy hússzor is Isten, mégsem tudják függetleníteni magukat az érzelmeiktől. Ezért Isten növeli az apálykorszakaikat, hogy ezáltal tanítsa meg őket - hitből élni.

Nem azokról van szó, akik még nem tértek meg, a megtértek tapasztalatáról szoltunk. Sok keresztény szüntelen „szárazságban él. Egyeseknek egész évben csak négy-öt örvendező napjuk van, másoknál négy-öt év is eltelik, amíg egy-egy örvendező nap felváltja a szárazság korszakát. Mindez arra szolgál, hogy felnyíljon a szeme annak meglátására, milyen haszontalan az érzelmekre hallgatni, és mekkora ereje van a hitből való életnek.

(5) A gyakorlati tapasztalattá formálódott Igazság

A hitből való élet a keresztény élet alapvető elve. Isten ki akar vezetni bennünket érzelmeinkből, a hitből való élet valóságába. Azt akarja, hogy megismerjük az igazságot, és ezt ne érzelmeink által, hanem hit által kapjuk meg. Az igazság megismerése közben Isten bevezet bennünket a hit által való élet valóságába. Számos keresztény lelki tapasztalata során nagy problémába ütközik. Sok ún. elillanó élmény van, s ezt nehéz megmagyarázni, miért? Ha pl. hall egy új igazságot, örvendezik, de nagy meglepetésére, az öröm néhány nap vagy hónap alatt szertefoszlik. Mintha a megismert igazságból semmi sem maradna. Sokan ezért megkérdézik: végül is mi a lelki tapasztalat folyamata? Más szavakkal, hogyan tudunk lelkileg fejlődni? Gyakorlatba átvive pl. hallasz egy új igazságot arról, hogyan lehet legyőzni hirtelen és heves természetünket. Aztán meghallod a Róma 6,6 igazságát, és rájössz, hogy őembered az Úrral együtt megfeszített, a bűn teste megsemmisült, és ezentúl nem kell a bűnnek szolgálni. Miután ezt meghallottad, hazamész, és örömmel mondd otthon: „Mostantól kezdve nem leszek ingerült, mert megtanultam, hogyan győzhetek fölötte”. Mintha egy nagy hegy csúcsára hágtál volna fel. Sokáig tart ez az érzés? Semmiképpen. Alig néhány nap múlva újra kijössz a sodrodból, kitör a vulkán. Ha például úgy látod, hogy valaki nem jól csinál valamit, egyszer-kétszer még próbálsz mérsékelni magad, de azután elfogy a türelmed. Nem érted, miért, hiszen a nagy igazság megismerésekor úgy képzelted, hogy soha többé nem jössz ki a sodrodból. S most megint ez az újabb kitörés. Vajon az igazság körül volt valami hiba? Mintha csónakban ülnél, amelyen léket vágtak a körülmények, s ezen a léken át elszivárgott az egész igazság. Akkor kéred az Istent, hogy tegye újra valósággá benned az Igét, és tegyen téged újra győzedelmessé. Amikor a következő alkalommal újra felbőszít valami, először, sőt még egy másik alkalommal is uralkodsz magadon, de azután megint csak elfogy a türelmed, és íme: újra elbuknál. És nem érted, hogy az a boldogító igazság hogyan szivárgott el belőled. Az ilyen próbatételek egyre súlyosabbak lesznek, végül gondolkodni kezdesz azon, hátha nem vonatkozik rád a Róma 6,6 igazsága, és a csalódás kezd eluralkodni benned. Sötétségbe

kerülsz, amelyet még egy kis fénysugár sem világít meg. Most úgy tűnik, hogy az az igazság erőtlenné válna csupán, amelyre nem lehet támaszkodni.

Miért kerülünk tehát ilyen helyzetbe: a hegycsúcsról lecsúszunk a völgybe, ahol minden sötét körülöttünk, mintha barlangban lennénk. Azután Isten felvezet egy másik hegyre, és újra érzed a csúcra ért ember boldogságát. A lelki életben így halad előre, növekszik az ember lépésről lépésre, hegyről a mélységbe, aztán újra a hegyre. Ismerjük pl. a Hegyi beszédet (Mt 5-7 fejezet), amelyben az Úr arra tanít, hogyan viselkedjék a keresztény ember. Mikor hallod és elfogadod, ismét azt képzeld, hogy valóban a hegy tetejére értél. De maga az igazság akkor még nem a tiéd, ha már így érzed. Mit tesz tehát az Isten: a lehető legjobbat: levisz az eszményi tetőélményből a síkságra, onnan a mélységbe, és bele a legzavarbaejtőbb állapotba, hogy próbára tegyen. Ilyenkor mintha minden elsajátított tanítás, igazság és érzés eltűnnék, így sóhajtasz imában Istenhez: „Képtelen vagyok megtartani igazságodat! Kérlek, tarts meg engem a Te igazságod által.”

Az ilyen próbatétel súlya alatt azt képzeld, mindent elvesztettél. Néhány hónap vagy év múlva elfelejtesz minden igazságot, és lecsüggesztett kezekkel állsz. Azután Isten eszedbe juttatja újra az egykor hallott igazságot, s egy halk, suttogó hang így szól hozzád: nem megmondta a Róma 6,6 hogy óemberünk az Úrral együtt megfeszítettet, hogy megerőtlenüljön a bűn teste, és mi ezután ne a bűnnek szolgáljunk? S ekkor hoz Isten olyan helyzetbe, hogy hinni tudsz. Először arra gondolsz: igaz ez? Attól tartok, sem meg nem szereztem, sem meg nem értettem ezt az igazságot. És most már nem mersz újra magabiztosan járni, mint az első alkalommal, hanem nyugodtan és csendesesen élsz tovább. De az Ige újra meg újra meglátogat és emlékeztet. Isten pedig meggyőz arról, Isten Igéje megeleveníti az emlékezetet, míg végül egy napon így szólsz magadban: lehet, hogy én újra elbukom, de Isten Igéje megbízható. És ezzel már a hit állapotába kerültél. Kijöttél a mélységből, és újra a csúcson vagy. A sötétség eloszlott; a próbatételek megmaradnak, a nehézségek sem tűnnek el, de te mégis győztesen kerültél ki. Mert most már valóban a tiéd az igazság. A mélységek arra szolgáltak, hogy Isten megfoszson téged az önbizalom fegyvereitől. Meg akar szabadítani az érzésekre támaszkodó lélettől, és átvezet a hit általi élet területére.

Isten sorrendben a következő lépések által kívánja megismertetni az igazságot. Először közli az igazságot, vagy szolgáinak szóbeli bizonyágtételén, vagy hívő irodalmon keresztül, vagy közvetlenül megvilágosít a Szentírás olvasásakor. Ezután úgy intézi a körülményeket, hogy belülről úgy érzed, hogy csak akkor tudsz tovább haladni, ha a megváltást biztossá teszi ez az igazság. Először azt gondoltad, hogy az igazság, amit hallottál, tiéd, de a próba közben rájössz, hogy nem. Aztán fokozatosan elfelejted. A feledés korszakában Isten elkezd munkálni általa életünket, anélkül, hogy tudatában lennénk. Amikor kikerülünk a mélységből, látjuk, hogy a sötétség korszakában elfelejtett igazság most lett igazán a miénk.

Egyesek abban a téveszmében élnek, hogy a nagy öröm és lelkesedés egyúttal erő is. Nem tudják, hogy ennek ellenkezője igaz. Az érzelmi lelkesedés éppen a hitből való élet akadály. Testvéreim, Isten kénytelen megfosztani mindattól, amit a lelkesedés munkált bennünk, annak érdekében, hogy ne maradjon nekünk más, csak Isten és az Ő Igéje. Ezzel Isten eléri azt, hogy egyszerűen csak higgyünk, minden különösebb érzelem nélkül - hogy úgy mondjam - hideg józansággal higgyünk. Ha ezt tesszük, ismét a tetőn vagyunk. Újra örömeink van, csak hogy ez az öröm egészen más, mint a megelőző volt. Ezúttal ugyanis Isten valóban győzelmessé tesz bennünket, s ez egészen más, mint az első idők látszólagos győzelme - átmentünk a mélységen, és most újra a magasságban vagyunk.

Függetlenül attól, hogy milyen az igazság, vagy milyen a keresztény ember, a lelki tapasztalatok megszerzésének ez az útja. Először mindig érzéseinken keresztül ismerjük meg az igazságot, s csak a mélységben való megpróbáltatás után lesz ez az igazság igazán a miénk. Ha nagy örömmel hallasz egy-egy új igazságot, légy résen, mert vár a mélység, ahová be kell lépned. Ha ebben a mélységben nem látod meg Isten vezetését, hanem az Igét tekinted megbízhatatlannak, akkor veszélyben vagy. Féltő, hogy sok keresztény, aki ezt az elvet nem ismeri, megkeményedik a mélységben, és soha nem tud kijutni belőle. Istennek az a szándéka, hogy mindenféle érzelmi, hangulati ismeretet és támaszt elvegyen, hogy maga az Ige ragadjon meg bennünket, és hit által nyerjük erőt.

Minden lelki igazság birtokában át kell mennünk a mélységen először, hogy újra felemeltethessünk. Minden ígehirdető különösen veszedelmes kísértése, hogy amikor az első csúcsra felérkezett, azt képzelettel, hogy elsajátított már valamit, és világgá kürtöli képzelet szerzeményét. Ráadásul a gyülekezetet is abba a tévedésbe ejti, hogy így lehet az igazság egy részét magunkévá tenni. Isten sokszor a fennsíkról a mélybe viszi a gyülekezet tagjait, mert a halott igazság félrevezette őket. Ezért amikor az első csúcsra eljutsz, ne siesd el a dolgot, ne beszélj róla túl korán másoknak, mert még következik a mélybe szállás, amely ki tudja, milyen sokáig tart. Csak ha abból kijöttél, akkor mondhatod, hogy az igazság egy újabb részletével gazdagabb lettél, és csak akkor beszélj róla.

Az igazságnak meg kell próbáltatnia bennünk

Egyik költői tehetséggel megáldott keresztény elment egyszer egy fazekashoz, hogy megnézzé a porcelánárak előállítását. A mester éppen virágokkal díszített vázákat készített, amelyeket azután - kiégetés céljából - a kemencébe tett. Úgy gondolta, a tűzön való áthaladás kínos lehet a vázák számára, és megkérdezte, nem lennének-e enélkül is elkészíthetők. Nem, mert ha nem égetik ki őket, az nem lesz tartós. A kemencében a vázák egy része tökéletesen kiégett, a másik részük selejtes maradt, mert nem állották ki a tűzpróbát. Ez a jelenség oly mély benyomást tett a testvérünkre, hogy verset írt a tűzpróbáról Péter levele alapján. A vers allegóriája saját magáról, mint virágvázáról beszél, valahogy így: „Testemre virágmintákat rajzolt az Úr és betűket írt, gyönyörűen színezett, úgyhogy az egész csodaszép. De még nem állja sem a kéz érintését, sem a vízben való megmosatást. Amíg nem megyek át a tűzön, mindez nem lesz tartós. Nem lázadok a tűz ellen, amelyben némelyek siránkoznak és panaszkodnak, hanem az örökkévaló szépség érdekében nincs más választásom, mint eltűnni azt. Amikor aztán elmúlik ez az idő, kikerülök belőle: kívül csodaszépen, belül szilárdan. Minden minta és írás egy lesz velem, kitörölhetetlenül és lemoshatatlanul. Most már nem számít, ha királyok, fejedelmek vagy bárki elé visznek is.” Az igazság megszerzése közben ugyanazt éljük át, mint ezek a festett vázák: csak akkor leszünk ellenállóak az érintésre és mosásra, ha átmentünk a tűzön. Amíg csak érzelmileg és értelmünkkel ragadtuk meg az igazságot, addig az nem a miénk. Tudomásul kell vennünk, hogy az igazság minden mozzanatának próbán kell átmennie. Alighogy meghallottad a türelemről szóló igazságot, olyan helyzetbe kerülsz, ahol elveszted béketűrésedet. A próbatétel mindig a megfelelő igazsággal van kapcsolatban. Isten kemencébe akar tenni téged is, hogy kiégy. Egyesek soha nem kerülnek ki belőle. Azok viszont, akik a tűzön átmenve újra kijönnek, szilárdak lesznek. Ekkor megint a tetőn vagy. A korábban csupán érzelmeiddel megszerzett igazság hasznavehetetlen volt, de most már igen hasznos. Akkor nád volt, most viszont éles kard. Akkor csak külsőséges volt, most azonban belső erő. Akkor csak érzelmeidben és gondolataidban volt meg, most viszont igazán a tiéd. A próbatétel mutatja meg, igazán hűséges vagy-e.

Miért adja Isten az öröm érzetét belénk, mikor lelkileg megismerünk egy igazságot? Szándékkal teszi. Ha nem érzed meg azonnal az igazság jó ízét, nem fogadod el. Minden újabb igazságnál Isten először megengedi, hogy megízleljük egy morzsáját. Ha egyszer megízleltük, természetesen nem akarjuk újra elveszíteni, még ha mélységbe kerülünk is utána. Mikor átmentünk és kiálltuk a próbát, teljes örömmel örvendezhetünk az igazságnak.

Az előbbiekből világosan láthatjuk a keresztény ember életútját. Ennek a hit az alapja, az érzések nem megbízhatóak. Isten kénytelen megfosztani az érzések fegyverétől, hogy alkalmat adjon a benne való hitre. Amíg az érzések szövevényéből ki nem szabadultál, képtelen vagy igazán hinni Istenben.

Testvéreim, hit által élünk, nem pedig érzéseinkre hallgatva. A hitből való életben még a legsötétebb mélységben is fel tudunk tekinteni Istenre, és várni tudjuk Őt, aki kivezet a mélységből, és újra elérjük a magaslatot. „Az igaz pedig hitből él. És aki meghátrál, abban nem gyönyörködik az én Lelkem”. Ha hitből éltek, a helyes magatartás a következő: igyekezzetek teljes szívetekből Istennek tetszeni, és akkor nem fogtok meghátrálni.

Forrás: www.szaboferenc.hu